

KITKA Vetrenjača

Zemlja:	KOSOVO
Broj projekta:	50451
Poslovni odel:	Energy EMEA
Vrsta obaveštenja:	PRIVATNO
Kategorija životne sredine:	B
Ciljni datum Odbora:	19. jun 2019.
Status:	Koncept odobren
Objavljen PSD:	

Opis projekta

Obezbeđivanje osiguranog dugoročnog kredita za finansiranje izgradnje vetroparka KITKA od 32,4 MW koji se nalazi u opštini Kamenica na istoku Kosova ("Projekat"). Projekat implementira Air Energy SH.P.K, namensko preduzeće osnovano za potrebe Projekta i potpuno u vlasništvu Guris Insaat ve Muhendislik A.S, deo turskog inženjerskog i građevinskog konglomerata Guris Group.

Ciljevi projekta

Projekat će doprineti ublažavanju klimatskih promena povećanjem učešća proizvodnje obnovljive energije na Kosovu i dodati 32,4 MW kapaciteta vetroelektrana nacionalnom energetsom sistemu. Projekat je prva vetroelektrana izgrađena na Kosovu, koje se inače uveliko oslanja na proizvodnju energije iz uglja.

Tranzicioni uticaj

Projekat cilja na Zelenu TI kvalitetu dodavanjem 32,4 MW obnovljivih kapaciteta. Ovaj kapacitet će doprineti smanjenju emisije CO2 u zemlji.

Informacije o klijentu

AIR ENERGY SHPK

Zajmoprimac je preduzeće posebne namene koje je osnovano na Kosovu u svrhu razvoja, izgradnje i upravljanja Projektom.

Sažetak finansija EBRD-a

EUR 17,500,000.00

Ukupni troškovi projekta

EUR 73,000,000.00

Sažetak o životnoj sredini i socijalnim pitanjima

Kategorija B (2014 ESP). Dubinska analiza životne sredine i socijalnih pitanja (eng. E&S) pokazala je da pitanja E&S povezana sa već operativnim projektom vetroelektrane od 32,4 MW u istočnom Kosovu jesu specifična za lokaciju i da se lako rešavaju kroz implementaciju specifičnih sektornih mera ublažavanja i praćenja. Sa klijentom je usaglašen akcioni plan za E&S da bi se projekat strukturisao u skladu sa zahtevima Banke. Projekat je počeo sa radom u oktobru 2018. Očekuje se da će se projektom izbeći 81.000 tona CO₂e godišnje.

EBRD i nezavisni konsultant za biodiverzitet tokom kasnijih faza izgradnje i početnog rada su sprovedi dubinsku analizu E&S. Dubinskom analizom je razmatrana glavna lokacija projekta, koja uključuje devet vetroturbina, zgradu kontrolne sobe, podstanicu, podzemne kablove i pristupne puteve, kao i pripadajuće objekte, uključujući glavni pristupni put i dalekovod 110MW dužine 14,5km. Turbine su instalirane u planinskom području sa travnjacima, dok postoje šumska područja ali se turbine nalaze daleko od takvih područja. Pristupni put je uključivao nadogradnju postojećeg šumskog puta. Dalekovod prelazi preko šumske i poljoprivredne površine i uglavnom prati pristupni put. Dalekovod je prenet na Kosovsku kompaniju za distribuciju i snabdevanje električnom energijom.

Projekat je u potpunosti odobren u smislu nacionalnog zakonodavstva zasnovanog na nacionalnim dokumentima EIA. Projekat se nalazi u blizini međunarodne granice i dok se ne očekuju značajniji prekogranični uticaji, budući da su informacije i mehanizmi za žalbe dostupni na odgovarajućim jezicima na internetu, omogućava se šira distribuciju informacija izvan područja projekta.

Projekat takođe ima usvojene odredbe o upravljanju E&S, koje će se primeniti na Projekt. ESAP zahteva formalizaciju takvih odredbi u upravni sistem E&S usklađen sa ISO i imenovanje odgovarajućih resursa za implementaciju istih. Odredbe o ljudskim resursima su u skladu sa PR2.

Dubinska analiza je potvrdila robustan pristup kontroli zagađenja i zdravlja i bezbednosti tokom kasne izgradnje i nastaviće se tokom rada. Uticaj na zdravlje i bezbednost u zajednici razmatran je u nacionalnom procesu EIA. Projekat je dovoljno udaljen od naseljenih područja i stoga se ne očekuje značajan uticaj kao što je treperenje senke i buka. To će se potvrditi kroz praćenje, prvenstveno u pogledu buke. Vizuelni uticaji su bili isključeni tokom procesa EIA i nisu izneti kao problem od strane lokalnih zajednica. Tokom uvoza turbina na gradilište i tokom instalacije uvedene su različite odredbe za H&S.

Pregledom otkupa zemljišta potvrđeno je da je zemljište na lokaciji Projekta nabavljeno kroz dugoročne ugovore o zakupu. Travnjaci u području Projekta koriste se za ispašu stoke, a ova praksa će se nastaviti kao i pristup zajednicama na tom području. Ovo uključuje pristup lokalnom izvoru. Direktni otisak projekta i gubitak pašnjaka su relativno mali. Dalekovod linija je bio predmet za eksproprijaciju zemljišta za otisak stubova tornjeva i olakšanja koridora dalekovoda. Ovaj proces su sprovele vlasti i dubinska analiza je pokazala da su zemljoposjednici na odgovarajući način nadoknađeni za zemljište i za oštećenje useva. Tamo gde dalekovod prelazi preko poljoprivrednog zemljišta, takvi poljoprivredni radovi se mogu nastaviti, dok je u šumskim područjima potreban jasan koridor. Trasa dalekovoda je izbegavala kuće i objekte i nije bilo potrebe za fizičkim preseljenjem. Pogođeno zemljište je relativno malo u odnosu na veličine parcela zemljišta. ESAP zahteva od Projekta da prati status zemljišta stečenog za dalekovod kroz vezu sa vlastima.

Projekat je udaljen od svih zaštićenih područja ili rezervata. Razumevanje životne sredine Projekta je bilo na osnovu pregleda literature, ograničenog terenskog istraživanja i posete lokacije od strane konsultanta Banke. Značajne osetljivosti životne sredine, kao i značajni rizici od sudara za ptice i slepe miševе nisu identifikovane nacionalnim EIA, ali zbog nedostatka iscrpnih istraživanja, potrebno je dodatno proveriti navedeno putem praćenja nakon izgradnje, koje će uključivati praćenje na terenu i pregled lešina korišćenjem priznate metodologije i u skladu sa zahtevima PR6. Poznato je da su određene vrste ptica za koje je poznato da izložene riziku od vetroelektrana prisutne u širem području, ali se ne očekuje da će prolaziti kroz lokaciju projekta u značajnijem broju. Nisu identifikovani nikakvi putevi migracija. Procena rizika od sudara će biti revidirana tokom vremena i biće sprovedene dodatne ublažavajuće mere ako bude potrebno. Kako bi se smanjili rizici sudara povezani sa dalekovodom, Projekat će instalirati svetleće preusmerivače letenja u područjima gde se očekuje veći broj ptica. Osim toga, sprovodi se plan za preuređenje lokacija i praćenje kako bi se obnovile oblasti pogođene građevinskim aktivnostima.

Angažovanje zajednice i obelodanjivanje informacija sprovedeno je tokom procesa izdavanja dozvola. Projekat ima uspostavljen Plan uključivanja zainteresovanih strana (eng. SEP), koji će se i dalje sprovoditi. Isto, od Projekta će se zahtevati da izradi internet stranicu Projekta, uključujući informacije o Projektu i podatke za kontakt. EBRD će pratiti Projekat prema potrebi, uključujući i posete na terenu, kada je potrebno.

Tehnička saradnja

Sredstva za tehničku saradnju su obezbeđena od strane EU u okviru Regionalnog programa energetske efikasnosti za Zapadni Balkan (eng. REEP Plus) u svrhu pružanja podrške tehničkoj dubinskoj analizi projekta.

Kontaktne informacije kompanije

Derya Sözen Önder / Tarik Aygün
donder@guris.com.tr / taygun@guris.com.tr
+90 (312) 484 0570
+90 (312) 484 2677
www.guris.com.tr

Poslovne prilike

U vezi sa mogućnostima za poslovnu saradnju ili nabavkama, obratite se klijentu.

Opšti upiti

Upiti u vezi sa projektima realizovanim uz podršku EBRD koji se ne odnose na nabavke:

Tel: +44 20 7338 7168 Fax: +44 20 7338 7380

Adresa elektronske pošte: projectenquiries@ebrd.com

Politika javnog informisanja (PIP)

Politikom javnog informisanja (eng. PIP) se utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i sprovodi konsultacije sa odgovarajućim zainteresovanim stranama, kako bi podigla nivo poznavanja i razumevanja strategija, politika i operacija Banke.

[Tekst PIP-a](#)

Projektni žalbeni mehanizam (PCM)

EBRD je uspostavio Projektni žalbeni mehanizam (eng. PCM) -a kojim se pruža mogućnost za nezavisno preispitivanje žalbi pojedinaca i organizacija u vezi sa projektima koje finansira EBRD, a za koje se tvrdi da su prouzrokovali ili će verovatno prouzrokovati štetu po životnu sredinu, odnosno po društvo.

[Poslovnik o radu koji uređuje PCM](#) | [Verzija na ruskom](#)

Svaka žalba po PCM-u mora biti podneta najkasnije 12 meseci nakon zadnje raspodele sredstava EBRD-a. Možete se obratiti službeniku PCM-a (na pcm@ebrd.com) ili odgovarajućoj rezidentnoj kancelariji EBRD-a za pomoć ako niste sigurni u vezi perioda u okviru kojeg treba podneti žalbu.